

Sygn. akt: III U 1758/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014r. w O.

sprawy z odwołania T. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28 września 2012r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. G. (2) prawo do emerytury począwszy od 28.09.2012r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;
3. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz T. G. (1) kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.09.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił T. G. (1) prawa do emerytury.

T. G. (1) wniósł odwołanie od tej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. G. (1) nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ubezpieczony ukończył wprawdzie 60 lat i posiada 25-letni ogólny staż pracy, lecz nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 18.12.2012r. oddalił odwołanie T. G. (1) uznając, iż nie legitymuje się on wymaganym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

T. G. (1) zaskarżył powyższy wyrok, wnosząc od niego apelację.

Wyrokiem z dnia 22.10.2013r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

T. G. (1) urodził się (...), zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w stanie prawnym na dzień 31.12.2012r.** Zgodnie z tymi przepisami, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- rozwiązał stosunek pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Nadmienić należy, że wymóg rozwiązania stosunku pracy został z dniem 01.01.2013r. zniesiony.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził do dnia 01.01.1999r. min. 15 – letni okres pracy w warunkach szczególnych. Spełnienie przez odwołującego pozostałych warunków wymaganych do nabycia prawa do wnioskowanego świadczenia nie było przez ZUS kwestionowane.

Pełnomocnik odwołującego w piśmie procesowym z dnia 17.03.2014r. ostatecznie sprecyzował, że wnosi o zaliczenie do okresów pracy w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudnienia T. G. (1):

- od 15.06.1971r. do 1.11.1971r., w wymiarze **4 miesiący i 17 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze traktorzysty w Kółku Rolniczym w W.,
- od 11.11.1971r. do 30.03.1972r., w wymiarze **4 miesiący i 19 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze kierowcy ciągnika w Zakładzie (...) w K.,
- od 1.04.1972r. do 17.10.1974r. (z włączeniem służby wojskowej) oraz od 24.10.1974r. do 5.01.1975r., z tytułu zatrudnienia w charakterze traktorzysty w Kółku Rolniczym w W., w łącznym wymiarze **2 lat i 9 miesiący**,
- od 25.05.1977r. do 31.10.1977r., w wymiarze **5 miesiący i 7 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w O.,
- od 1.11.1977r. do 19.04.1980r., w wymiarze **2 lat, 5 miesiący i 19 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze traktorzysty w Spółdzielni Kółek Rolniczych w P.,
- od 25.05.1980r. do 2.08.1980r., w wymiarze **3 miesiący i 8 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony w (...) Oddział (...),

- od 15.08.1980r. do 10.09.1985r., w wymiarze **5 lat i 27 dni**, z tytułu zatrudnienia jako traktorzysta i kierowca samochodu ciężarowego w Spółdzielni Usług Rolniczo- (...) w K.,

- od 1.10.1985r. do 12.05.1989r., w wymiarze **3 lat, 7 miesięcy i 12 dni**, z tytułu zatrudnienia w charakterze betoniarza w (...) Przedsiębiorstwie (...).

Pierwsze zatrudnienie T. G. (1) podjął w Kółku Rolniczym w W.. Na okoliczność zatrudnienia w tym okresie odwołujący nie przedłożył świadectwa pracy, wywodził jednakże, że pracował tam w okresie od dnia 23.03.1970r. do dnia 01.11.1971r. ZUS uznał ten okres zatrudnienia przy obliczaniu wartości kapitału początkowego na podstawie zeznań świadków, natomiast przy obliczaniu stażu w związku z wnioskiem o emeryturę okresu tego już nie zaliczył. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało zasadność zaliczenia odwołującemu zatrudnienia w KR w W. zarówno do ogólnego stażu pracy, jak też do stażu pracy w szczególnych warunkach. Podkreślić jednak należy, że ostatecznie odwołujący wnioskował o zaliczenie mu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu od 15.06.1971r. tj. od daty kiedy formalnie uzyskał uprawnienia do kierowania ciągnikami (tj. z pominięciem okresu zatrudnienia jako pomocnik traktorzysty). Wskazany okres zatrudnienia odwołującego w Kółku Rolniczym w W. wynika ze świadectwa pracy z zatrudnienia w dalszym okresie tj. w GS (...) w K. (k.125 akt kap.). Ponadto z kwestionariusza osobowego z dnia 18.02.1975r. sporządzonego celem zatrudnienia się w GS (...) w K. wynika, że T. G. (1) w okresie od dnia 23.03.1970r. do dnia 28.04.1971r. pracował w Kółku Rolniczym w W. jako pomocnik traktorzysty. Natomiast traktorzystą był od 28.04.1971r. do dnia 01.11.1971r. (akta osobowe przy k.13 a.s.). Kwestionariusz ten napisany był zaledwie 4 lata po zakończeniu tego zatrudnienia, a zatem niewątpliwie odwołujący napisał zgodnie z rzeczywistością, że w początkowym okresie zatrudnienia był pomocnikiem traktorzysty, a później traktorzystą. Na rozprawie z dnia 15.11.2012r. odwołujący okazał prawo jazdy, z którego wynikało, że uprawnienia kategorii T do prowadzenia ciągników uzyskał dnia 15.06.1971r. Fakt, iż odwołujący w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako traktorzysta znajduje też, obok zeznań samego odwołującego, w pełni potwierdzenie w zeznaniach świadków E. G. oraz H. W., którzy zgodnie i stanowczo potwierdzili, że odwołujący w spornym okresie zatrudnienia w Kółku Rolniczym w W. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace kierowcy ciągnika - traktorzysty. Zajmował się głównie pracami polowymi, przywoził drzewo z lasu, cegły. Zatem w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał okres od 15.06.1971r. do 1.11.1971r. za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze **4 miesięcy i 17 dni**. Prace kierowców ciągników są wyszczególnione w wykazie **A dziale VIII poz. 3** Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.

Następnie T. G. (1) został zatrudniony w Zakładach (...) w K.. Na okoliczność tej pracy odwołujący także nie złożył ogólnego świadectwa pracy, jak też świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Podobnie jak poprzednio, ZUS uznał ten okres zatrudnienia przy obliczaniu wartości kapitału początkowego na podstawie zeznań świadków, natomiast przy obliczaniu stażu w związku z wnioskiem o emeryturę okresu tego już nie zaliczył. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało zasadność zaliczenia odwołującemu zatrudnienia w (...) w K. zarówno do ogólnego stażu pracy, jak też do stażu pracy w szczególnych warunkach. Fakt zatrudnienia odwołującego w spornym okresie wynika m.in. z zapisu na świadectwie pracy z GS (...) w K. (k.125 akt kap.) gdzie wskazano, że odwołujący pracował tam w okresie od dnia 11.11.1971r. do dnia 30.03.1972r. Z opisanego powyżej kwestionariusza osobowego z dnia 18.02.1975r. wynika, że w tym okresie odwołujący był traktorzystą (akta osobowe przy k.13 a.s.). Fakt, iż odwołujący w spornym okresie pracował jako kierowca ciągnika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy znajduje też w pełni potwierdzenie w zeznaniach samego odwołującego, jak też świadka B. B., który pracował w (...) razem z odwołującym. Świadek stanowczo potwierdził, że odwołujący w spornym okresie zatrudnienia wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace kierowcy ciągnika – traktorzysty, gdzie woził torf, sprzęt i części na budowę, bo zakład pracy wówczas rozbudowywał się. Sąd w oparciu o powyższy materiał dowodowy uznał, że zachodzą podstawy do uznania, że odwołujący od dnia 11.11.1971r. do dnia 30.03.1972r. pracował jako **traktorzysta** w pełnym wymiarze czasu pracy i uznał ten okres jako prace w warunkach szczególnych w wymiarze **4 miesięcy i 19 dni**. Zgodnie z Działem VIII poz. 3 wykazu A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. prace kierowcy ciągnika są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

Po ustaniu zatrudnienia w (...) w K.T. G. (1) ponownie podjął zatrudnienie w Kółku Rolniczym w W.z dniem 01.04.1972r. i pracował tam do dnia 05.01.1975r. jako traktorzysta. Także i tego okresu odwołujący nie udokumentował świadectwami pracy. Podobnie jak poprzednio ZUS uznał ten okres do ogólnego stażu pracy przy obliczaniu kapitału początkowego. Przy obliczaniu stażu pracy celem ustalenia prawa do emerytury – ZUS także i tego okresu nie zaliczył. W przekonaniu Sądu potwierdzeniem pracy odwołującego w tym okresie jest zapis na powoływanym uprzednio świadectwie pracy z GS (...)w K., jak adnotacje na powoływanym wyżej kwestionariuszu osobowym z dnia 18.02.1975r. W trakcie zatrudnienia w KR w W.od dnia 28.10.1972r. do dnia 17.10.1974r. T. G. (1) odbywał zasadniczą służbę wojskową, po odbyciu której z dniem 24.10.1974r. powrócił do pracy w KR w W. na to samo stanowisko traktorzysty i pracował na tym stanowisku do końca zatrudnienia. Okoliczność, że odwołujący zarówno przed podjęciem zasadniczej służby wojskowej, jak też po powrocie z wojska pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze traktorzysty, potwierdzają obok zeznań odwołującego również zeznania świadka E. G..

Jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do zatrudnienia (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 25.02.2010r. , II UK 219/09). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie argumentację przedstawioną w cyt. wyroku w pełni podziela i akceptuje. W świetle art. 108 ust. 1 obowiązującej od 29 listopada 1967r. ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony RP w brzmieniu pierwotnym obowiązującym do 31 grudnia 1974r. , czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie. Jak wynika z przedłożonej przez odwołującego dokumentacji służbę wojskową odbywał on od dnia 28.10.1972r. do dnia 17.10.1974r a ponowne zatrudnienie podjął od 24.10.1974r. , a więc w ustawowym trzydziestodniowym terminie.

Wobec powyższego zdaniem Sądu zachodzą podstawy, aby zaliczyć odwołującemu do pracy w szczególnych warunkach okres od dnia 01.04.1972r. do dnia 17.10.1974r. (**2 lata, 6 miesięcy i 17 dni**) oraz okres od dnia 24.10.1974r. do dnia 05.01.1975r. (**2 miesiące i 13 dni**) w łącznym wymiarze **2 lat i 9 miesięcy**. Zgodnie z Działem VIII poz. 3 wykazu A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. prace kierowcy ciągnika są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

Następnym wykazywanym przez T. G. (1) okresem jest okres zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...)w O., gdzie pracował w okresie od dnia 25.05.1977r. do dnia 31.10.1977r. Na okoliczność tej pracy odwołujący złożył w ZUS świadectwo pracy, z którego wynika, że był zatrudniony jako kierowca i otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych (k.11 akt kap.). Z zeznań odwołującego wynika, że w tym okresie pracował on jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, kierował (...). Nadto w zastępstwie innych nieobecnych pracowników jeździł wywrotką. U tego pracodawcy wywoził także śmieci komunalne. Okoliczność, że odwołujący w spornym okresie rzeczywiście był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony potwierdził w pełni świadek B. B., który zeznał, że odwołujący w tym okresie cały czas był kierowcą Stara 28. Reasumując powyższe Sąd uznał, że również ten okres zatrudnienia należy zaliczyć odwołującemu do pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze **5 miesięcy i 7 dni**. Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony są pracami w szczególnych warunkach stosownie do **działu VIII poz 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.** w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Kolejnym spornym okresem zatrudnienia odwołującego było zatrudnienie w (...) w P. w okresie od dnia 01.11.1977r. do dnia 19.04.1980r. Na okoliczność zatrudnienia w tym okresie odwołujący złożył świadectwo pracy (k.13 akt kap.), z którego wynika, że był on zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty. Powyższe potwierdził w swoich zeznaniach odwołujący, który podał, że w tym okresie w pełnym wymiarze czasu pracy pracował

jako traktorzysta, woził siano, robił orkę, talerzowanie. Przychodził do pracy na 7 rano i pracował do ciemna. W ocenie Sądu omówione dowody przemawiają za zaliczeniem również tego okresu do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, jest o to okres w wymiarze **2 lat, 5 miesięcy i 19 dni**. Zgodnie z Działem VIII poz. 3 wykazu A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. prace kierowcy ciągnika są pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach.

T. G. (1) wywodził, że również w okresie od dnia 25.05.1980r. do dnia 02.08.1980r. pracował w szczególnych warunkach w (...)w O.jako kierowca samochodu ciężarowego. Na tę okoliczność złożył świadectwo pracy datowane na 02.08.1980r., z którego wynika, że w całym wskazanym wyżej okresie zajmował stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego. Powyższe potwierdził w swoich zeznaniach odwołujący, który podał, że w tym okresie w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca (...) z przyczepą, a zatem samochodu o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Rozwoził towar w transporcie krajowym, woził silniki, części, artykuły przemysłowe. W ocenie Sądu omówione dowody przemawiają za zaliczeniem również tego okresu do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, jest o to okres w wymiarze **3 miesięcy i 8 dni**. Prace **kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym pow. 3, 5 tony** są pracami w warunkach szczególnych zgodnie z **Działem VIII poz 2** załącznika A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.

Kolejnym wykazywanym przez odwołującego okresem zatrudnienia jest okres pracy w Spółdzielni Usług Rolniczo (...) w K. od dnia 15.08.1980r. do dnia 10.09.1985r. Na okoliczność zatrudnienia w tym okresie odwołujący złożył świadectwo pracy z 10.09.1985r. (k.17 akt kap.), z którego wynika, że był on zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych z tego okresu i zeznań odwołującego wynika, że został tam zatrudniony jako kierowca ciągnika. Następnie został przeniesiony z dniem 06.07.1981r. na kierowcę samochodu ciężarowego. Z zeznań odwołującego wynika, że był to samochód marki (...), a więc samochód o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5, tony. Z dniem 01.04.1983r. ponownie został przeniesiony na kierowcę ciągnika i na tym stanowisku pracował do końca zatrudnienia. W ocenie Sądu omówione dowody nie pozostawiają wątpliwości co do zasadności zaliczenia również tego okresu do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, jest to okres w łącznym wymiarze **5 lat i 27 dni**. Prace **kierowców ciągników, jak też prace kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym pow. 3,5 tony** są okresami pracy w szczególnych warunkach zgodnie z działem VIII poz. 2 i 3 wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r.

Ostatnim wykazywanym przez odwołującego okresem pracy w szczególnych warunkach był okres zatrudnienia od 01.10.1985r. do 12.05.1989r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) Oddział Budów O.. Z zeznań odwołującego wynika, że w (...) S., zarówno w Polsce, jak też w delegacji w Czechosłowacji wykonywał wyłącznie prace betoniarskie. Jeszcze przed wyjazdem do Czechosłowacji pracował jako betoniarz, zalewał posadzki, sufity. Był w delegacji w P., gdzie betonowali komin elektrowni, ławy pod wejścia. W trakcie pracy w Czechosłowacji również pracował wyłącznie jako betoniarz. Zajmowali się wylewaniem betonów w koryta, w których szły rury z parą do ogrzewania miasta. Prace związane z wykopami rowów były pracami przygotowawczymi w celu dalszego betonowania rur służących o ogrzania miasta. W te rowy wlewali następnie beton, zalewali betonem studzienki przy rurach ciepłowniczych. Odwołujący potwierdził, że betonowaniem zajmował się również w okresie jesienno- zimowym w pomieszczeniach zakładu chemicznego, który był starym zakładem i wymagał wybetonowania na nowo wszystkich posadzek i wzmocnienia słupów. Dodał, że betonowanie w okresie zimowym było możliwe, gdyż pracownicy używali wtedy foli i piecyków aby zapewnić ciepły nawiew konstrukcjom.

Zeznania odwołującego w pełni potwierdził świadek S. K., który zeznał, że odwołujący w (...) S. pracował tylko jako betoniarz. Świadek zeznał, że on w (...) S. pracował przez 30 lat jako cieśla, był również na budowie eksportowej w Czechosłowacji i potwierdził, że odwołujący również tam pracował jako betoniarz, głównie przy studzienkach.

Sądowi udało się pozyskać akta osobowe odwołującego za sporny okres zatrudnienia. Z umowy o pracę wynika, że T. G. (1) został zatrudniony jako robotnik budowlany z dniem 23.09.1985r. (k.6 akt osobowych). Następnie z dniem 01.10.1985r. został przeniesiony na stanowisko betoniarza (k.9 akt osobowych) i właśnie od tej daty

odwołujący wnioskował o zaliczenie mu szczególnych warunków. Od dnia 22.10.1988r. został oddelegowany na budowę eksportową do Czechosłowacji. Podkreślić należy, że dokumenty z akt osobowych potwierdzają, że do końca zatrudnienia w (...) S. odwołujący zajmował stanowisko betoniarsza (vide kolejne angaże i korespondencja z akt osobowych k. 9,10,13,15,16-27). Z akt osobowych wynika też, że do pracy w Czechosłowacji odwołujący został oddelegowany jako „betoniarz”. Również w kartach wynagrodzeń za okres pracy za granicą wskazano stanowisko „betoniarz”.

Wskazać też należy, że Sąd Apelacyjny w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z dnia 22.10.2013r. wyraził pogląd, którym z mocy art. 386 § 6 k.p.c. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie jest związany, że prace betoniarskie, o których mowa w dziale V poz. 4 Rozporządzenia z 07.02.1983r. nie polegają jedynie na wytwarzaniu i wylewaniu betonu. Nie ma wątpliwości, że obejmują również czynności, takie jak przygotowanie konstrukcji podlegającej betonowaniu i jej szalowaniu.

Reasumując powyższe Sąd uznał, że przeprowadzone i omówione powyżej dowody nie pozostawiają wątpliwości co do zasadności zaliczenia T. G. (1) do okresów prac wykonywanych w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1.10.1985r. (tj. od zmiany angażu z robotnika na betoniarsza) do końca zatrudnienia tj. do 12.05.1989r., w którym to okresie odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace betoniarskie, o których mowa w dziale **V poz 4 Załącznika A do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r.** Łącznie jest to okres w wymiarze **3 lat, 7 miesięcy i 12 dni.**

Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom odwołującego i przesłuchanych świadków, odnośnie charakteru pracy T. G. (1) w spornych okresach, nie znajdując podstaw by kwestionować ich szczerą i zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadczenie są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadczenie pracowali razem z odwołującym w spornych okresach, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy. Zeznania świadków i odwołującego znalazły też potwierdzenie w omówionych powyżej dowodach z dokumentów, które również nie budziły wątpliwości Sądu co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Mając na uwadze powyżej omówiony materiał dowodowy, Sąd doszedł do przekonania, że odwołujący w niniejszym postępowaniu wykazał, że na dzień 1.01.1999r. legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze **15 lat, 4 miesięcy i 19 dni**, spełnia więc ostatnią kwestionowaną przez ZUS przesłankę wymaganą do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Spełnienie przez odwołującego pozostałych przesłanek wymaganych do nabycia prawa do emerytury nie było przez ZUS kwestionowane. T. G. (1) legitymuje się na dzień 1.01.1999r. wymaganym 25 letnim ogólnym stażem pracy, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz ukończył 60 rok życia. W dacie złożenia wniosku o emeryturę nie pozostawał też w stosunku pracy.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na mocy **art. 477¹⁴ § 2 kpc** zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał T. G. (1) prawo do emerytury począwszy od (...). tj. od dnia osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego. Dopiero bowiem tego dnia została spełniona ostatnia przesłanka warunkująca przyznanie prawa do spornego świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. ZUS nie dysponował bowiem niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego w spornym okresie jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po

przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.

O kosztach zastępstwa prawnego Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. § 11 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.